

การจัดการพฤติกรรม สำหรับครูการศึกษาพิเศษ

Behavior Management for Special Educators

ยุวดี วิริยางกูร

ภทรา นานิ่ง

วนิดา สีนเบญจพงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ประวัติของการจัดการพฤติกรรม	1
มุมมองของสังคมในอดีตที่มีต่อ “พฤติกรรม”	2
พฤติกรรมในมุมมองด้านการแพทย์	5
พฤติกรรมในมุมมองด้านจิตวิทยา	7
ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	10
บทสรุป	16
แบบฝึกหัดท้ายบท	17
บรรณานุกรม	18
บทที่ 2 การจัดการพฤติกรรม	21
นิยามของ “พฤติกรรม”	22
พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	24
การปรับพฤติกรรมและการจัดการพฤติกรรม	25
ความสำคัญของการจัดการพฤติกรรม	26
หลักการพื้นฐานในการจัดการพฤติกรรม	27
ท่าทีของนักจัดการพฤติกรรม	30
จรรยาบรรณของนักจัดการพฤติกรรม	31
บทสรุป	33
แบบฝึกหัดท้ายบท	34
บรรณานุกรม	35
บทที่ 3 พฤติกรรมของบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ	37
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	38
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	40
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	43
บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	44
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	45
บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	47
บุคคลที่มีภาวะออทิสติก	49
บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บุคคลที่มีภาวะสมาธิสั้น/อยู่ไม่นิ่ง	53
บุคคลที่ได้รับความกระทบกระเทือนทางสมองอย่างรุนแรง	55
บุคคลที่มีภาวะพิการซ้อน	56
บุคคลที่หูหนวกและตาบอด	58
บทสรุป	60
แบบฝึกหัดท้ายบท	61
บรรณานุกรม	62
บทที่ 4 การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	67
ที่มาของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	68
ความหมายของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	70
ประสิทธิภาพของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	71
บทสรุป	80
แบบฝึกหัดท้ายบท	81
บรรณานุกรม	82
บทที่ 5 การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรม	89
พฤติกรรมเป้าหมาย	90
การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรม	92
การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	93
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ A-B-C	95
บทสรุป	100
แบบฝึกหัดท้ายบท	102
บรรณานุกรม	104
บทที่ 6 การบันทึกพฤติกรรม	105
ขั้นตอนการบันทึกพฤติกรรม	106
วิธีการหาข้อมูล	107
รูปแบบการบันทึกพฤติกรรม	109
การบันทึกแบบความถี่	109
การบันทึกแบบความยาวนาน	111

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การบันทึกแบบช่วงเวลา	112
การบันทึกระยะเวลาที่เริ่มแสดงพฤติกรรม	114
การบันทึกความรุนแรงของพฤติกรรม	115
ความเที่ยงตรงของข้อมูล	116
ปัจจัยที่มีผลต่อความเที่ยงตรงของข้อมูล	118
บทสรุป	120
แบบฝึกหัดท้ายบท	121
บรรณานุกรม	122
บทที่ 7 การเสริมแรง การลงโทษ และตัวเสริมแรง	123
การเสริมแรงและการลงโทษ	124
การเสริมแรงทางบวก	126
การเสริมแรงทางลบ	127
การลงโทษทางบวก	128
การลงโทษทางลบ	128
ตัวเสริมแรง	129
บทสรุป	135
แบบฝึกหัดท้ายบท	137
บรรณานุกรม	138
บทที่ 8 เทคนิคการสอนเพื่อเพิ่มพฤติกรรม	139
การวิเคราะห์งาน	140
การสอนทักษะย่อย	142
การสอนในสถานการณ์จริง	143
การสอนให้ตอบสนองในเรื่องสำคัญ	144
การแต่งพฤติกรรม	145
การสอนแบบลูกโซ่	146
การเสริมแรงการพูด	147
การสื่อสารด้วยการแลกภาพ	148
การใช้ตัวแบบ	150

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสอนที่ไม่ปล่อยให้เด็กทำผิด	151
การกระตุ้นเตือนและการกระตุ้นเตือนแบบล่าช้า	152
การลดความช่วยเหลือ	154
การสอนให้เด็กเชื่อมโยง	154
บทสรุป	155
แบบฝึกหัดท้ายบท	158
บรรณานุกรม	159
บทที่ 9 การลดพฤติกรรม	161
หลักการลดพฤติกรรม	162
การลดพฤติกรรมระดับที่ 1 การเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรม	164
การเสริมแรงพฤติกรรมตรงกันข้าม	164
การเสริมแรงพฤติกรรมอื่น	165
การเสริมแรงพฤติกรรมเป้าหมายให้อยู่ในระดับต่ำ	165
การลดพฤติกรรมระดับที่ 2 การหยุดยั้ง	166
การลดพฤติกรรมระดับที่ 3 การยึดสิ่งที่ชอบ	167
การปรับสิ่งใหม่	167
การใช้เวลานอก	168
การลดพฤติกรรมระดับที่ 4 การลงโทษ	170
บทสรุป	172
แบบฝึกหัดท้ายบท	173
บรรณานุกรม	174
บทที่ 10 การจัดการพฤติกรรมของบุคคลที่มีความบกพร่องระดับรุนแรง	175
บุคคลที่มีความบกพร่องระดับรุนแรง	176
บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงและบุคคลที่มีภาวะออทิสติก	176
ระดับรุนแรง	176
บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ระดับรุนแรง	177
บุคคลที่มีภาวะพิการซ้อน	178

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การประเมินพฤติกรรม	179
การประเมินพลังของตัวเสริมแรง	181
การสื่อสารทางเลือก	184
การบำบัดรักษาด้วยวิธีการทางแพทย์	186
บทสรุป	188
แบบฝึกหัดท้ายบท	189
บรรณานุกรม	190
บทที่ 11 แผนการจัดการพฤติกรรมและการรายงานผล	193
แผนการจัดการพฤติกรรม	194
ความหมายของแผนการจัดการพฤติกรรม	194
ประโยชน์ของแผนการจัดการพฤติกรรม	194
องค์ประกอบของแผนการจัดการพฤติกรรม	195
ตัวอย่างแผนการจัดการพฤติกรรม	196
การรายงานผลการจัดการพฤติกรรม	201
ความหมายและลักษณะของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	201
จุดเด่นและจุดด้อยของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	201
การรายงานผลการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	202
การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวรูปแบบต่าง ๆ	203
ตัวอย่างการรายงานผลการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	205
บทสรุป	207
แบบฝึกหัดท้ายบท	208
บรรณานุกรม	209
บทที่ 12 การจัดการพฤติกรรมในระยะยาว	211
เป้าหมายในการพัฒนาบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ	212
การสอนให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษจัดการพฤติกรรมของตนเอง	215
การควบคุมตนเอง	215
การตรวจสอบตนเอง	217
การประเมินตนเอง	218

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสอนตนเอง	219
การเสริมแรงตนเอง	220
ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และบุคลากรวิชาชีพ	220
บทสรุป	222
แบบฝึกหัดท้ายบท	223
บรรณานุกรม	224
บทที่ 13 การจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวม	227
วิธีจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวมด้วยการเปลี่ยน C	228
การเสริมแรง	229
การเพิกเฉย	231
การใช้สัญญาณเตือน	232
วิธีจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวมด้วยการเปลี่ยน A	233
บรรยากาศในห้องเรียน	234
การจัดสภาพแวดล้อม	234
การทำข้อตกลง	235
รูปแบบการเรียนการสอน	236
เนื้อหาและกิจกรรม	236
การเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรม	238
การช่วยเหลือก่อนเริ่มกิจกรรม	238
โปรแกรม TEACCH	238
บทสรุป	240
แบบฝึกหัดท้ายบท	241
บรรณานุกรม	242
บทที่ 14 การส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	243
ความหมายของการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	244
ประโยชน์ของการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	246
ขั้นตอนในการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	247

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กลยุทธ์ในการจัดการพฤติกรรมสำหรับนักเรียนทั้งโรงเรียน	250
การใช้กติกา ข้อตกลง และขั้นตอนของกิจกรรม	250
การใช้ตารางกิจกรรม บรรยากาศที่ดี และการจัดห้องเรียน	251
การติดตามความเคลื่อนไหวและการกระตุ้นเตือน	252
การให้โอกาส	252
การชื่นชมโดยระบุพฤติกรรม	252
การเตือนก่อนเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	252
การสอนที่มีประสิทธิภาพ	253
การตอบสนองเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	253
กลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม	254
โปรแกรมการสอนด้านพฤติกรรม	255
ความยืดหยุ่น	256
บทสรุป	258
แบบฝึกหัดท้ายบท	260
บรรณานุกรม	261
ภาคผนวก	263
ประวัติย่อของผู้เขียน	271